

Den internationale enhed

Vester Voldgade 123
1552 København V.
Tlf. 3392 5600
Fax 3395 5411
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Samlenotat (revideret notat)
Rådsmøde (miljø) den 27. juni 2006, dagsordenspunkt 9.

13. juni 2006
Sags nr.:
003.952.021

Forslag til fælles holdning til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af programmet "Aktive unge" for perioden 2007-2013.

(KOM (2004) 471) endelig
- fælles holdning

1. Resumé

Kommissionen har den 14. juli 2004 ved KOM (2004) 471 endelig vedtaget forslag til Rådets og Parlamentets afgørelse om vedtagelsen af et nyt program "Aktive unge" for perioden 2007-2013. På rådsmødet den 15. november 2005 blev der opnået en delvis politisk enighed om forslaget indholdsmæssige dimensioner. Budgetrelaterede spørgsmål afventede enighed om fællesskabets samlede finansielle rammer for perioden 2007-2013. Med udgangspunkt i budgetforliget den 17. maj 2006 mellem Rådet og Parlamentet har formandskabet udarbejdet et kompromisforslag til fælles holdning, der forventes vedtaget som et A-punkt på Rådsmødet (miljø) den 26. juni 2006.

2. Baggrund

Kommissionen vedtog på sit møde den 14. juli 2004 bl.a. ovennævnte nye programforslag på ungdomsområdet for perioden 2007 - 2013. Forslaget viderefører og udvider det hidtidige handlingsprogram for unge, der udløber 31. december 2006.

3. Hjemmelsgrundlag

Kommissionen foreslår, at beslutningen baseres på artikel 149 i EF-traktaten. Det fremgår af denne artikel, at uddannelse – inklusiv ungdomsområdet - er en national kompetence, og at Fællesskabet kan støtte og supplere medlemsstaternes egen indsats, herunder at tilskynde til udvikling og udveksling af unge og ungdomsledere. Afgørelser baseret på artikel 149 skal træffes med hjemmel i artikel 251 om fælles beslutningstagen med Parlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da formålene med den foreslåede foranstaltning ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på grund af behovet for multilaterale partnerskaber, tværnational mobilitet samt udvekslinger af oplysninger mellem medlemslandene.

Fra dansk side er man enig i Kommissionens betragtninger og finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Overordnede målsætninger for det nye program:

Programmets generelle mål er

- at fremme aktivt medborgerskab blandt unge i almindelighed og europæisk medborgerskab i særdeleshed
- at skabe solidaritet og fremme tolerancen blandt unge, navnlig for at styrke den sociale samhørighed i EU
- at fremme den gensidige forståelse mellem unge i forskellige lande
- at bidrage til at forbedre kvaliteten af de systemer, der støtter ungens aktiviteter, og kapaciteten inden for civilsamfundets organisationer på ungdomsområdet
- at fremme europæisk samarbejde på ungdomsområdet

Programmets generelle mål supplerer de mål, som EU forfølger på andre områder, navnlig inden for livslang læring, herunder erhvervsuddannelse og ikke-formel og uformel læring, samt på områder som kultur, sport og beskæftigelse.

Programmets indhold

Programmet har følgende fem aktioner:

1. Ungdom for Europa. – Denne aktion tager sigte på at støtte udveksling af unge for at øge mobiliteten på ungdomsområdet, at støtte initiativer og projekter vedrørende unges deltagelse i det demokratiske liv for at udvikle unges medborgerskab og den gensidige forståelse blandt unge.
2. Europæisk volontørtjeneste. – Formålet er at støtte unges deltagelse i forskellige former for volontørarbejde inden for og uden for EU.
3. Unge i verden. – Her støttes projekter med tredjelande, der har indgået aftaler med EU med relevans for ungdomsområdet, navnlig udveksling af unge og personer, der er aktive inden for ungdomsarbejde og ungdomsorganisationer og i civilsamfundet i øvrigt. Samarbejdet gennemføres, hvor det er relevant, ved hjælp af supplerende bevillinger fra partnerlandene.
4. Ungdomsstøttesystemer. – Denne aktion tager sigte på at støtte organer, som på europæisk plan er aktive på ungdomsområdet,

navnlig ungdoms-ngo'er, oprettelse af netværk for sådanne ngo'er og rådgivning til projektudvikling og oprettelse af netværk for personer inden for området.

5. Støtte til europæisk samarbejde på ungdomsområdet. – Herigenem søges skabt en struktureret dialog mellem de forskellige aktører på ungdomsområdet, navnlig de unge selv, personer, der er aktive inden for ungdomsarbejde og ungdomsorganisationer, og de politisk ansvarlige. Endvidere ydes støtte til ungdomsseminarer om sociale, kulturelle og politiske emner, som unge er interesserede i, samt bidrag til udviklingen af politiksamarbejde på ungdomsområdet.

Ifølge budgetforliget vil programmet udgøre en udgift på EU-budgettet på 785 mio. euro (2004-priser) svarende til ca. 5,9 mia. kr. for perioden 2007 – 2013.

Formandskabet har som følge heraf fremlagt et forslag til prioritering for programmet. Den procentvise minimums-fordeling mellem de fem aktioner forventes at være følgende:

Aktion 1:	30 %
Aktion 2:	23 %
Aktion 3:	8 %
Aktion 4:	15 %
Aktion 5:	4 %

I alt: 80 %

De resterende 20 % ønskes reserveret for at sætte Kommissionen i stand til at kunne reagere fleksibelt og imødekomme ændrede behov og ønsker i programmets 7-årige løbetid samt til diverse horisontale aktiviteter, evaluering af programmet m.m.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har den 25. oktober 2005 vedtaget en række ændringsforslag, hvoraf et stort antal af dets ændringer er indarbejdet i forslaget til fælles holdning, enten helt, delvist eller i substansen.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

I forbindelse med implementeringen af forslaget vil der skulle afholdes udgifter til national administration mv. Merudgifter hertil vil som udgangspunkt skulle afholdes inden for Undervisningsministeriets rammer. Størrelsen heraf vil afhænge af flere faktorer, herunder programmets samlede finansielle størrelse, graden af decentralisering, og hvilke opgaver de nationale agenturer skal varetage.

Ifølge budgetforliget vil programmet udgøre en udgift på EU-budgettet på 785 mio. euro (2004-priser), hvoraf Danmarks andel er ca. 2 pct. svarende til ca. 118 mio. kr. i perioden 2007 – 2013.

9. Høring

Forslaget var i efteråret 2004 til høring i EU-specialudvalget.

Undervisningsministeriet modtog hørings svar fra:

- Danmarks Farmaceutiske Universitet
- Dansk Ungdoms Fællesråd
- Landsorganisationen i Danmark

Danmarks Farmaceutiske Universitet

DFU ser meget positivt på alle initiativer, der har til hensigt at fremme den gensidige forståelse mellem folk og kulturer og herigennem at fremme unges medborgerskab, herunder medborgerskab af EU.

DFU mener, at forslaget om oprettelse af programmet ”Ung i aktion” synes at skabe et godt værktøj til fremme af den gensidige forståelse blandt de unge i EU og til at skabe en aktiv og initiativrig ungdom i Europa.

Dansk Ungdoms Fællesråd

DUF er positive overfor, at Ungdomsprogrammet bevarer sin status som et program rettet mod unge indenfor uformel læring, og ikke bliver lagt sammen med programmerne vedrørende det formelle uddannelsessystem.

DUF er tilfredse med, at de tidligere rigide aldersgrænser er blevet ændret, og at enkelte dele af programmet nu henvender sig til unge mellem 13 og 30 år. ’European Youth Forum’ og de europæiske ungdomsråd har ifølge DUF længe arbejdet på at udvide aldersgrænsen, så flere kan tage del i programmet.

DUF finder det glædeligt, at budgettet for den næste programperiode er blevet hævet. Men ifølge DUF er det også vigtigt at være opmærksom på, at flere unge kan deltage nu hvor aldersgrænsen er udvidet og samtidig er ti nye lande kommet til på samme vilkår som de ’gamle’ EU-medlemslande. DUF gør opmærksom på, at der vil komme flere ansøgninger, hvis man hæver aldersgrænsen. Dermed bliver konkurrencen hårdere, og der må gives flere afslag. DUF opfordrer derfor til, at der afses flere midler end de 915 millioner EURO, som der indtil videre er afsat til Ungdomsprogrammet.

DUF er enig i de overordnede retningslinjer og målsætninger for programmet; at udvikle europæisk medborgerskab, unges deltagelse, solidaritet, fælles forståelse, civilsamfundet og europæisk samarbejde. Desuden støtter DUF hensigterne om at nå flere dårligt stillede unge.

Dårligt stillede unge

Ifølge DUF bør ungdomsprogrammet være for alle unge og det bør sikres, at også de dårligt stillede og ressourcetsvage unge kan nyde gavn af programmet. Derfor mener DUF, at der må arbejdes for, at unge med "less opportunities" kan komme med på EVS programmet og andre af Ungdomsprogrammets aktioner. Som det er nu, er det ifølge DUF ofte de ressourcestærke unge der kommer af sted på EVS, fordi de er lette at sende ud for organisationerne, er lettere at modtage, samt har gode kvalifikationer som de enkelte projekter kan bruge.

Spørgsmålet er ifølge DUF, hvordan det rent praktisk kan lade sig gøre, at de mindre ressourcestærke unge får muligheden for at tage på EVS. Efterspørgslen efter kvalificerede EVS'ere er stor i projekterne, og hvis der er en håndfuld volontører at vælge imellem, så er det mest sandsynligt, at organisationerne vælger én, der har så mange kvalifikationer som muligt og giver så få problemer som muligt.

Det er en central målsætning for programmet, at give unge, som normalt ikke har de store muligheder i livet, en mulighed for at rejse ud og opleve andre miljøer og mennesker. Man skal ifølge DUF være opmærksom på, at der skal være nogle konkrete retningslinier af arbejde efter for organisationerne. Gruppen af ressourcetsvage unge har problemer af meget forskellig karakter (uddannelsesmæssig, social, fysisk, psykologisk, økonomisk, kulturel eller geografisk). Under EVS synes det ifølge DUF alt andet lige mere realistisk at arbejde med nogle af disse grupper frem for andre, fx synes det meget udfordrende at arbejde med unge med psykiske problemer, fordi EVS indebærer at den unge kan stå på egne ben i en fremmed kultur.

Enklere procedure og fleksibilitet

Det er ifølge DUF et godt tiltag at simplificere ansøgningsprocesserne, og sikre en større grad af fleksibilitet. Ifølge DUF er brugerne af programmet overordnet meget positive, men de har rettet den samme kritik; at det tager meget lang tid at få svar på sine ansøgninger, der er meget administration forbundet med programmet og pengene udbetales ofte meget sent.

DUF mener at det for mindre organisationer kan være vanskeligt at bruge ressourcer på de krævende ansøgningskemaer og indhente en stor del oplysninger før det endnu er klart hvorvidt projektet vil få støtte. Derfor bør det ifølge DUF være muligt at ansøge om ekstra arbejdstimer til at løse denne opgave.

Ifølge DUF får mange gode projekter afslag, fordi enkelte mindre tiltag ikke falder helt ind under programmets kriterier. Her er det ifølge DUF vigtigt at være mere fleksible og sikre, at projektets idé altid er det bærende element og at der er rum til enkelte variationer. Endelig mener DUF, at vejledningen skal være enkel og korrekt, og at de forskellige National Agencies bør sikre, at de vejleder to samarbejdspartnere i forskellige lande ens.

Ifølge DUF er det et problem ved ungdomsprogrammet, at der altid opfordres til nyskabende aktiviteter. Dette er en udmærket målsætning, men betyder ofte at projekter, der har fungeret godt i mange år, må lukkes ned, fordi de ikke er nyskabende nok. Kontinuitet, erfaringer og tidligere gode resultater burde ifølge DUF veje tungt, når ansøgningerne bliver vurderet.

Tredje lande

DUF har længe været skeptisk overfor ideen om at åbne programmet op for mange lande. Dette skyldes, at DUF frygter at indsatsen bliver udvandet hvis man forsøger at nå en stor gruppe lande, frem for at fokusere indsatsen på de nye naboer til EU. Derfor er DUF positive i forhold til at udvide programmet til lande så som Hviderusland, Moldova, Ukraine og Rusland, samt enkelte lande i Mellemøsten. Derudover er det ifølge DUF vigtigt, at rejseudgifterne for de unge fra tredjelandene er dækket 100 % og ikke kræver egenfinansiering, hvilket ofte er nærmest umuligt at skaffe i disse lande.

Da demokrati og unges deltagelse er et af programmets overordnede mål, er det ifølge DUF en god signalværdi at åbne op for ovennævnte lande. DUF mener det vil kræve en øget fleksibilitet, da mange af disse lande kan være vanskeligere og mere tidskrævende at samarbejde med.

Synlighed

Et af de store problemer ved Ungdomsprogrammet er ifølge DUF dets ringe synlighed. DUF mener, at mange unge ikke kender til programmet, og at mange ansøgere er gengangere. Derfor er det ifølge DUF nødvendigt, at der bruges flere ressourcer på at informere om programmet og komme ud til de unge via vejledningsordninger og foreningslevet.

DUF peger på, at CIRIUS, der administrerer programmet i Danmark, afholder kurser og seminarer, men at informationsindsatsen er langt fra optimal. Derfor er det ifølge DUF nødvendigt at tilføre programmet flere ressourcer.

Nye tiltag

DUF hilser de nye tiltag på ungdomsområdet velkommen og er især positivt indstillet overfor aktion 5 – 'Support for policy cooperation'. DUF finder det positivt, at der nu afsættes midler til en af hvidbogens prioriteringer; større viden om unge, og at der samtidig er flere midler til dialog med beslutningstagerne og andre ungdomsråd og ungdomsorganisationer.

Mobilitet

Det er ifølge DUF et gentaget problem indenfor internationalt ungdomsarbejde, at det kan være meget vanskeligt at få det fornødne visum. DUF påpeger, at Danmark igennem de senere år har indført restriktioner i forhold til indvandring, hvilket ofte gør det både tidskrævende og vanskeligt at få visum til deltager til danske arrangementer, som kommer fra et ikke EU-medlemsland. Derfor foreslår DUF et særligt 'ungdomsarbejde-visum', hvor unge der deltager i anerkendte programmer – hvad enten det er EU, FN eller Danida – kan få et bevis for, at de deltager i

ungdomssamarbejde og derfor kan sikres adgang til landet i en afgrænset periode.

Landsorganisationen i Danmark

LO kan ligeledes tilslutte sig udformningen af programmet ”Youth in Action”.

- - o 0 o - - -

Forslaget har desuden været drøftet på møde i EU-specialudvalget den 3. november 2004. Følgende bemærkninger fremkom på mødet:

Dansk Ungdoms Fællesråd fandt ideen med at udvide aldersgruppen fin, men hvis der ikke blev tilført flere midler til området, ville det samtidig betyde færre penge til såvel den eksisterende som den kommende målgruppe. Endvidere spurgte DUF, hvorledes man kunne fjerne hindringerne for mobilitet, samt hvad den danske holdning var til at udstede en speciel type visum?

- - - o 0 o - - -

Forslaget har endvidere været behandlet på mødet den 1. november 2005 i EU-specialudvalget. Der var ikke yderligere bemærkninger til punktet.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man generelt positiv overfor såvel forslagens målsætninger som dets struktur, herunder etableringen af de fem aktioner.

Man er desuden positiv over for forslagens intentioner vedrørende:

- en styrket decentralisering af aktiviteterne,
- en øget forenkling af administrationen af programmet,

Forslaget vil desuden efter dansk opfattelse understøtte dele af det arbejde med fælles europæiske målsætninger, der på ungdomsområdet er iværksat med henblik på opfølgning af Hvidbogen om Unge samt bidrage til gennemførelsen af Ungdomspagten.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at alle lande vil kunne støtte forslaget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har modtaget grundnotat af 21. september 2004. Sagen har været forelagt til orientering forud for rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 15. november 2004 samt til forhandlingsoplæg forud for rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 15. november 2005.

